

V Praze dne 20. března 2015
Č.j.: 126/15/REV1

Stanovisko komise pro hodnocení dopadů regulace

k návrhu
**zákona, kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,
ve znění pozdějších předpisů**

I. Úvod:

Předmětem návrhu změny zákona je komplexní změna zákona o ochraně přírody a krajiny.

Hodnocení dopadů regulace uvedené v důvodové zprávě je poměrně rozsáhlé, v zásadě v členění dle Obecných pravidel strukturované do několika subkapitol dle jednotlivých dílčích změn (problém - varianty - náklady a přínosy - výběr nejvhodnější varianty).

Komise RIA projednala návrh závěrečné zprávy RIA s předkladatelem na jednání Komise dne 13. února 2015, na jehož základě požádala o dopracování závěrečné zprávy RIA dle připomínek uvedených níže v bodě II. Předkladatel předložil k níže uvedeným připomínkám dopracování dne 18. března 2015 a k této verzi je předkládáno revidované stanovisko.

II. Připomínky a návrhy změn:

Předkladatel v rámci předložené závěrečné zprávy RIA při analýze problému neargumentoval pouze politickou dohodou či obecnými „poznatky ze života“, ale zpravidla usiloval i o určitou ekonomickou argumentaci.

Při diskusi variant však uváděl pouze variantu 0 a 1 a mnohdy se jevílo, že hledá argumenty pro zdůvodnění jediné změnové varianty. Jiné varianty nebyly v původní verzi předkladu diskutovány. Odhad nákladů a přínosů variant byl většinou uveden v tabulce využívající ordinální škálu (počet hvězdiček), stavící na expertním odhadu dopadů. Kvantitativní data byla uvedena v některých dílčích částech hodnocení.

K jednotlivým bodům hodnocení dopadů regulace byly proto uváděny následující připomínky:

1. Nová obecná definice NP, nové vyhlášení existujících NP, nové stanovení předmětů ochrany jednotlivých NP (§ 15, 15a-15d)

V části Definice problému předkladatel uváděl nutnost zpřesnění definice kategorie zvláště chráněného území ve vazbě na vymezení pojmu národní park v mezinárodních dokumentech a specifikaci předmětů ochrany. Předkladatel ale neuváděl, kolika územních celků a v jakém rozsahu se tyto úpravy definice dotknou a jaké budou mít dopady, zejména na vlastníky nemovitostí a podnikatele např. v cestovním ruchu. Zdůrazněny byly též okolnosti čerpání programových prostředků. Argument pro variantu 1 se opíral pouze o konstatování, že není v rozporu s pravidly hospodaření se státním majetkem.

Bylo proto doporučeno specifikovat podstatu změn a upřesnit potenciální dopady - zejména upřesnit odhad, zda půjde o zpřísnění či rozvolnění režimu ochrany a alespoň na základě dílčích případových studií doplnit odhadu na majitele nemovitostí a podnikatele. Tyto otázky a jejich hodnocení byly do závěrečné zprávy RIA doplněny.

2. Ochranné podmínky národních parků

Analýza dopadů byla zaměřena na odhad snížení administrativní zátěže, který se opírá o kvantitativní vyčíslení.

Doporučení směřovalo k vyčíslení celkové odhadované snížení administrativní zátěže za rok, které bylo doplněno.

3. Zonace národních parků

V této části byl odhad dopadů zaměřen na administrativní náklady (příčemž z tabulky na str. 18 nebylo v předchozí verzi zřetelné srovnání variant a vztahová veličina). Zcela chyběl odhad dopadů na podnikatele a návštěvníky národních parků. Doporučení na doplnění odhadu dopadů na podnikatele bylo vyhověno.

4. Návštěvní řády

Problém nové úpravy právního rámce pro návštěvní řád nebyl dostatečně vysvětlen ve své podstatě i z hlediska potenciálních dopadů a administrativní náročnosti. Nová úprava ale znamená stanovení celkového rámce pro návštěvní řády a pak „*provádění samostatnými procesy ve správním řízení (jednotlivými opatřeními obecné povahy)*“. U argumentace potenciálních pozitivních dopadů ji předkladatel uváděl takto: „*mírně zvýšené náklady na administraci několika opatření obecné povahy místo jednoho stávajícího návštěvního řádu. Ale bude zajištěna lepší informovanost všech subjektů o omezeních v národních parcích a odpadá riziko zablokování procesu schvalování celého návštěvního řádu, pokud nedojde k dohodě nad jednou kapitolou*“. Toto hodnocení se jevílo protiřečící a odhad nákladů (především transakčních nákladů) u podnikatelů i občanů Komise RIA hodnotila za nezdůvodněně optimistický a nerealistický. Doporučila proto předložit argumenty a kvantitativním odhady podepřený odhad nákladů či dopadů na podnikatelské subjekty a návštěvníky.

5. Vztah k navazujícím právní předpisům

Tyto změny byly charakterizovány jako odstranění rozporu s jinými právními předpisy. Zrušení rozporu s jinými předpisy však dle Komise RIA bude patrně mít významné ekonomické dopady na vlastníky či nájemce nemovitostí i obce. O těchto dopadech však předkladatel neuváděl žádnou informaci.

6. Poplatky v NP

Předkladatel tento nástroj ruší, protože se stejně nevyužíval a v našem právním systému neměl dostatečnou oporu. Následně je konstatováno: „*Regulace pohybu osob bude probíhat efektivněji za použití jiných nástrojů.*“. V hodnocení dopadů nebylo možné nalézt informaci o podstatě problému, která byla předkladatelem následně doplněna.

7. Ochranné pásmo a 8. Plány péče

Pro obě části chyběly odhady dopadů na vlastníky nemovitostí a podnikatele, této připomínce předkladatel rovněž vyhověl.

Komise RIA na závěr upozorňovala dále na skutečnost, že v rámci připomínkového řízení zůstaly s ohledem na uplatněné připomínky nevypořádané zásadní připomínky od Ministerstva zemědělství, Ministerstva dopravy a dále Plzeňského a Jihočeského kraje, v případě obou prvně jmenovaných resortů ale dle předkladatele probíhaly jednání za účelem odstranění rozporů před jednáním vlády.

III. Závěr

Po prostudování doplněné závěrečné zprávy RIA k novele zákona o ochraně přírody Komise RIA konstatuje následující.

Doplněná závěrečná zpráva RIA doznala výrazných změn, které směřují k vypořádání výše uváděných připomínek Komise RIA. Dopady novely jsou výstižně shrnuty ve Shrnutí závěrečné zprávy RIA, v textu jsou argumentovány a zdůvodněny kvalitativní i kvantitativní údaje.

Dopracovanou Závěrečnou zprávu RIA proto doporučuje Komise RIA s ch v á l i t.

Komise pouze upozorňuje na rozpor ve shrnutí na str. 1, kde se uvádí, že se nejedná o implementaci práva EU, ale na str. 7 v bodu 1.1.5 Zhodnocení rizika se uvádí, že v případě neschválení návrhu ČR nedostojí svým mezinárodním závazkům.

Vypracovala: prof. ing. Jiřina Jílková, CSc.

prof. Ing. Michal Mejstřík, CSc.
předseda komise